



HAVERI MED FLYGSKÄRM
vid Kvismare kanal, Örebro, Sverige den
2022-07-29

Sammanställning gjord av Lotta Vikingsson,
ordf.USK
© SSFF, 2022

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Faktaredovisning	4
2.1	<i>Händelseförlopp</i>	4
2.2	<i>Händelseförlopp enligt vittnen</i>	4
2.3	<i>Personskador</i>	4
2.4	<i>Luftfartyget och dess skador</i>	4
2.5	<i>Meteorologisk information</i>	5
2.6	<i>Medicinsk information</i>	5
3	Analys	5
3.1	<i>Händelsen</i>	5
3.2	<i>Tillstånd och regler</i>	6
4	Utlåtande	6
5	Förslag på åtgärder	6

<i>Lyftfartyg, typ</i>	Flygskärm: Apco Trust 5, Medium
<i>klass</i>	DGAC EN-926-1
<i>serienummer</i>	220159
<i>tillverkningsår</i>	2018-10-25
<i>registreringsnummer</i>	A0311
<i>Paramotor</i>	Fly Products Polini Thor 202
<i>Ägare/Innehavare utrustning</i>	JJ
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2022-07-29 kl. 21:30
<i>Plats</i>	Kvismare kanal, Örebro, Sverige
<i>GPS koordinater</i>	
<i>Typ av flygning</i>	Platsbunden paramotor flygning
<i>Väderförhållande</i>	Svag vind 0-2 m/s. Lugna förhållande
<i>Antal ombord</i>	1
<i>Personskador</i>	Pilot avliden
<i>Skador på luftfartyget</i>	Inga kända, enligt rapport
<i>Andra skador</i>	n/a
<i>Förare</i>	JJ
<i>licensnummer</i>	XXXX
<i>total flygvikt</i>	91 kg
<i>ålder, licensgrad</i>	56 år med behörighet Student, PM 1
<i>rapporterad flygtid 2021</i>	8 tim., 19 flyg
<i>varav med motor</i>	8 flyg
<i>Totalt antal kända flyg vid olycka</i>	36 tim., 100 flyg

1 Sammanfattning

Vid flygning på väldigt låg höjd över vatten med påföljande kontakt har piloten hamnat med motor och bur i Kvismare kanal. Piloten hade ingen möjlighet att rädda sig själv utan avled på grund av drunkning. Inga medicinska brister har framkommit enligt den preliminära obduktionsrapporten.

Det fanns vid olyckstillfället inga andra piloter i närområdet som kunnat påverka händelseförloppet. Inga tekniska fel på utrustningen är funna. Motor hade en jämn gång och svarade bra. All information är hämtad från en GoPro-kamera som var påslagen och filmade hela förloppet.

2 Faktaredovisning

2.1 Händelseförlopp

Pilotens egen hjälmkamera visar på flyg på väldigt låg höjd över vatten med påföljande kontakt och därefter hamnat med motor och bur utan att kunna rädda sig självt. Pilot avled på grund av drunkning.

2.2 Händelseförlopp enligt vittnen

Vittnesuppgifter har lämnats i form av en olycksrapport av PN, licensnummer XXXX.

Sammanfattning:

Det var tre i sällskapet. Vittne 1 uppmärksammar att JJ inte längre syntes till. Vittnet flyger mot senast kända plats där JJ siktats. Vittne 1 ser JJ's skärm i Kvismare kanal. Vittnet ser även JJ som rör sig lite. Vittne 1 landar på en åker så nära som möjligt och tar sig till haveriplatsen. Vittne 2 har nu landat och tar sig mot haveriplatsen. De båda vittnena påbörjar bärgning och omhändertagande. Båda upplever piloten som livlös. Vittne 1 larmar räddningstjänst och vittne 2 fortsätter omhändertagande tills räddningstjänst anländer.

2.3 Personskador

Pilot avled på grund av drunkning i Kvismare kanal.

2.4 Luftfartyget och dess skador

Utrustning – skärm, motor och sele

Besiktning av paramotorutrustning vid Örebro Polisstation, 2022-10-03. Närvarande:

Förundersökningsledare Jonny Ellèus, tel. 0730673454

Besiktningsman 1, Lennart Jonasson Teknisk chef SSFF

Besiktningsman 2, Henric Höggren, Besiktningsman och instruktör inom SSFF

Sele:	UA
Bärarmar:	UA
Karbiner:	UA
Nödskärm:	Utdragen ur ficka och utlöst. (troligen vid bärgning), kopplad till bur
Bur:	Deformerad:(troligen deformerad vid bärgning)
Nät:	Intakt och UA
Motorinfästningar:	UA
Tank/ bränslesystem:	UA (Volym ¼)
Gashandtag:	UA
Motor:	Korrosion cylinderväggar, kolv UA
Propeller:	UA
Kylvätskenivå:	UA
Flythjälpmedel: flythjälpmedel	Inga monterade
Bärremmar:	Trassligt och frånkopplade av räddningsmanskap



Skärm har legat blöt hos polis i 3 månader vilket innebar att porositetmätning eller linkontroll var ej möjlig.

Utrustning - hjälmkamera

Vid förevisning av film från den förolyckades hjälmkamera framkom följande:

Väder: Klart, noll vind och blankt vatten

Piloten flyger lågt, 1-3 meter över vattendrag och sänker något på varvtalet. Pilot närmar sig vattenytan och träffar vattnet med bur eller fot då man ser att det stänker vatten framåt. Därefter gasar piloten, motorn svarar bra, men det hörs tydligt att propellern träffar vattnet och stannar. Skärmen skjuter fram och pilot med bur hamnar i vattnet.

Skärm rekommenderas att ej användas utan ska destrueras då den legat blöt länge.

2.5 Meteorologisk information

Svag vind 0-2 m/s, lugna förhållande med god sikt

2.6 Medicinsk information

Rättsmedicin har inte funnit några avvikelser som kunde orsaka haveriet enligt polisrapport med ärendenummer 5000-K869685.

3 Analys

3.1 Händelsen

Pilotens egen hjälmkamera visar på flyg på väldigt låg höjd över vatten med påföljande kontakt och därefter hamnat med motor och bur utan att kunna rädda sig självt och avled på grund av drunkning.

Vittnesuppgifter antyder på densamma även om allmänna uppfattning om den avlidne visar på en mer försiktig pilot.

3.2 Tillstånd och regler

Piloten flög på låg höjd över vatten och följde ej gällande regelverk enligt LFS 2007:44 paragraf 20 §.

4 Utlåtande

Piloten hamnade i en okontrollerbar situation p g a val att flyga mycket nära vattenytan i kanalen.

När piloten närmar sig vattenytan träffar den densamma med bur eller fot. Därefter gasar piloten vilket gör att propellern träffar vattnet och stannar. Om piloten bromsat skärmen och därefter gasat på något för att få höjd, så hade förloppet kunnat bli annorlunda. Nu blev det i stället att skärmen skjuter fram och pilot med bur hamnar i vattnet.

5 Förslag på åtgärder

SSFF:s årliga instruktörs- och säkerhetsseminarium ska användas för information, utbildning och diskussion om flygsäkerhet. Arbeta med frågor kring säkerhet, rutiner och regelverk. Men även arbeta med attityder, grupstryck och negativa trender som att lägga ut häftiga videor på Youtube.

Genomgång och omarbetning av utbildningsmanualer, villkor och regler med fokus på säkerhet och tydlighet. Se över bestämmelser kring flyg med motor och arbeta med förtydligande av LFS 2007.44.